

LEERLIJN	
Titel	Thematische Leerlijn Fotografie en Muziek De thema's sluiten o.a. aan bij de Da Vinci methode
Ontwikkeld door	 Orkest van Gelderland & Overijssel

ALGEMEEN	
Titel activiteit	Muziek bij films en reclames
Groep	Groep 8
Soort activiteit	Muziekles
Plaats	In de klas
Duur	50 minuten
Leergebied	Kunstzinnige oriëntatie
Discipline	Muziek
Thema	De nieuwste tijd
Omschrijving van de activiteit	Met deze activiteit onderzoeken leerlingen het effect van muziek bij films en reclames. Ze gaan muziek interpreteren (welk gevoel/effect geeft het?). En ze beargumenteren waarom ze bepaalde muziek wel/niet bij een filmpje vinden passen. Ook maken ze een reclametekst op een bestaande melodie.
Plaats in de reeks	Dit is een muziekles die behoort bij het thema: 'De Nieuwste tijd'. Bij dit thema is ook een fotografieles beschikbaar.
Leeropbrengst	<ul style="list-style-type: none"> - De leerling kan betekenis geven aan muziek uit verschillende tijden, stijlen en culturen, kan kennis nemen van betekenissen die anderen daar aan geven (waaronder de componist) en kan deze aan die van hemzelf spiegelen. - De leerling kan gericht luisteren naar muziek uit verschillende tijden, stijlen en culturen, en kan daarin de klank-, vormen betekenisaspecten herkennen en benoemen. - De leerling heeft enige kennis van en inzicht in de betekenis die muziek heeft voor het dagelijks leven van mensen van vroeger en nu, zoals feesten, verdriet, massamedia en beïnvloeding van gedrag. - De leerling heeft enig inzicht in de manier waarop muziek het gedrag en de beleving van mensen kan beïnvloeden. - De leerling kan constructieve feedback en beargumenteerde antwoorden geven.
Presentatie-mogelijkheid als afsluiting thema	Leerlingen kunnen hun zelfverzonnen reclamelied uitvoeren.
Rolverdeling	De leerkracht geeft deze les

UITVOERING	LES
<p>Vorbereiding en benodigdheden</p>	<p>Zet klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de PowerPoint presentatie bij deze les (met speakers voor de muziek) - internetverbinding - voor elke leerling een werkblad behorende bij deze les (onderaan deze lesbrief)
<p>Aandachtspunten & bijzonderheden</p>	<p>Begrippen bij deze les:</p> <p><u>Filmmuziek</u> is muziek die tijdens films gespeeld wordt om de sfeer van de film en de emoties van de acteurs te versterken. Daarmee is de film een moderne vorm van melodrama. Veel films zouden zonder filmmuziek minder spanning hebben gehad. Vaak is de muziek bij een film ook nog los van de film te koop.</p> <p><u>Leidmotief</u> is een muzikaal thema dat in een opera, muziekdrama, film of game steeds terugkeert als een bepaalde figuur, gedachte of voorwerp verschijnt. Ook emoties en gedachten worden met leidmotieven verbonden. Hierdoor gaat de toeschouwer het thema met die figuur of dat object associëren en de muziek een concrete betekenis geven. Met deze stijlfiguur kan de muziek de gebeurtenissen gaan becommentariëren, wat aan het werk een extra dimensie geeft.</p>
<p>Oriëntatie</p>	<p>Bekijk klassikaal het 1^e filmpje in de PowerPoint presentatie (introductie op het effect van muziek bij een verhaal). Wat vinden de leerlingen van het effect?</p> <p>Herkennen de leerlingen de spannende muziek? Deze komt uit de film 'Jaws' (Steven Spielberg 1975). Elke keer als de haai in beeld komt klinkt deze muziek. Dat noem je een leidmotief. Zo weet je al dat de haai eraan komt, nog voordat je hem ziet, omdat je het muzikale thema hoort.</p> <p>Het rustige stukje muziek is 'An der schöne blauen Donau' (Johan Strauss 1866). Kennen de leerlingen de Donau? (op één na langste rivier van Europa, stroomt o.a. door Duitsland en Oostenrijk) Hoe klinkt de rivier in de muziek? Vinden jullie dat de componist erin is geslaagd om een rivier uit te beelden met de muziek? Waarom wel/niet?</p> <p>Er is nog een componist die een rivier heeft gecomponeerd: Smetana schreef 'De Moldau'.</p> <p>Filmpje met uitleg van Tijn Beckand over De Moldau: http://web.avrotros.nl/detiendevantijn/Player/POMS_AVRO_768424.</p> <p>De Moldau begint als een piepklein beekje, tussen de bomen van het Bohemer woud. In het muziekstuk van Smetana horen we hoe de rivier steeds breder wordt.</p>
<p>Onderzoeken Opdracht 1 Film met en zonder geluid</p>	<p>Bekijk klassikaal het 2^e filmpje (zonder muziek) in de PowerPointpresentatie. Wat gebeurt er in de film? (een man klimt uit een soort put/gevangenis) Vind je het filmpje spannend/saai/droevig/vrolijk/neutral?</p> <p>Beluister vervolgens klassikaal het 3^e filmpje (hetzelfde filmpje met muziek) om het effect van muziek bij films te ontdekken. Wat is het effect? Wordt het filmpje spannender/leuker/vrolijker/droeviger?</p> <p>Bij het maken van een film is het gebruikelijk dat eerst de beelden worden gefilmd en dat daarna de muziek erbij wordt uitgezocht of gecomponeerd. Een componist heeft deze muziek geschreven bij de filmbeelden. Op welk moment kun je horen dat de muziek goed aansluit op de beelden? (tijdens de sprong en het moment dat de sprong is gelukt)</p> <p>Bekijk en beluister de filmmuziek nogmaals. Wat kun je zeggen over de muziek? Denk bijvoorbeeld aan: Spannende opbouw, muziek begint zacht en wordt steeds harder, de mannen zingen/bidden mee op de puls van de muziek, veel zware klanken (trommels/violen/koperblazers), tijdens de sprong hoor je even helemaal niets (extra spannend!), de muziek verandert (melodie koperblazers) zodra de man de woestijn in loopt.</p>

<p>Uitvoeren Opdracht 1 Zelf filmbeelden manipuleren met muziek</p>	<p>1. Bekijk klassikaal het volgende filmpje (waterglijbaan). Wat is het effect van de muziek bij dit filmpje? (spannend, alsof de man niet meer in de boot kan komen en er iets ernstigs gaat gebeuren)</p> <p>Is het je opgevallen dat het dezelfde filmmuziek is als bij het vorige filmpje? Wat gebeurt er op het moment dat de man de boot in klimt? (dan is de muziek even stil net zoals bij de sprong in het vorige filmpje)</p> <p>2. Bekijk het volgende filmpje nu met andere muziek op de achtergrond. Wat is het effect? (nu klinkt het als een gezellig vakantiefilmpje)</p> <p>3. Vraag een leerling om een fragment van zijn/haar muziek te laten horen (via mobiel of internet), waarvan hij/zij denkt dat het een goed effect heeft op de filmbeelden. Bekijk tijdens het luisteren naar de muziek het filmpje nogmaals en bespreek vervolgens wat het effect van de muziek was.</p>
<p>Onderzoeken Opdracht 2 Reclamemuziek</p>	<p>In 90% van alle reclames wordt muziek gebruikt. Kunnen leerlingen bedenken wat de functie van muziek in reclames kan zijn? Noem minimaal 2 redenen waarom muziek in reclames wordt gebruikt.</p> <p>Toelichting: Als de muziek en de reclame/het merk goed op elkaar aansluiten, wordt het product vaker verkocht, denken mensen positiever over het merk, worden beelden beter herkend en wordt de boodschap vaker teruggespeeld. Ook kun je een merknaam of boodschap beter onthouden als deze op een bekende melodie wordt gebracht.</p> <p>Geef alle leerlingen het werkblad dat bij deze les hoort. Bekijk klassikaal het reclamefilmpje en laat leerlingen de volgende vragen beantwoorden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Welke sfeer heeft de muziek in deze reclame? 2. Welke instrumenten hoor je? (koperblazers (hoorns/trombones/trompetten en fluit) 3. Waarom heeft de reclamemaker deze muziek gekozen, denk je? 4. Vind je de auto mooier, stoerder, lelijker of door de muziek? <p>Nog meer reclames bekijken? http://www.welovereclame.nl/muziek</p>
<p>Uitvoeren Opdracht 2 Zelf een reclamelied maken</p>	<p><u>Schrijf zelf een lied voor een reclame:</u> Leerlingen mogen zelf bedenken voor welk product ze een reclametekst gaan schrijven. Gebruik het werkblad en het stappenplan uit het filmpje. http://www.schooltv.nl/video/liedtekst-schrijven-een-nieuwe-tekst-op-een-bestaande-melodie/</p>
<p>Evalueren</p>	<p>In deze les hebben we gezien dat muziek belangrijk is bij films en reclames.</p> <p>Een wereld helemaal zonder muziek is tegenwoordig moeilijk voor te stellen. Want muziek kom je tegen in allerlei vormen en op verschillende plaatsen. Sta je telefonisch in de wacht, dan hoor je een muziekje. Winkel je in een supermarkt, dan is de kans groot dat je de radio hoort. Geef een voorbeeld van een plaats waar je vaak muziek kunt horen: in de bioscoop, in de supermarkt.</p> <p>Laat de leerlingen als huiswerkopdracht zoveel mogelijk plaatsen opschrijven waar mensen muziek horen (in de concertzaal, in winkels, in het voetbalstadion, in de kerk, thuis, in de bouw, op straat, in een restaurant, in een muziekschool, bij de kapper etc.). Laat hen een paar dagen bijhouden wanneer en waar ze muziek horen buitenshuis. Waren ze zich ervan bewust dat er zoveel muziek gedraaid wordt om hen heen? Als er helemaal geen muziek zou zijn, zouden ze het dan missen en waarom?</p>

Bekijk de reclame en beantwoord deze vragen.

1. Welke sfeer heeft de muziek in deze reclame?

.....

.....

.....

.....

.....

2. Welke instrumenten hoor je?

.....

.....

.....

.....

.....

3. Waarom heeft de reclamemaker deze muziek gekozen, denk je?

.....

.....

.....

.....

.....

4. Vind je de auto mooier, stoerder, lelijker of door de muziek?

.....

.....

.....

.....

.....